

Verksamhetsberättelse 2025



1. INLEDNING

Föreningens namn: Riksförbundet Pilgrim i Sverige

Riksförbundets uppdrag: Riksförbundet Pilgrim i Sverige (PiS) finns till för de organisationer som har pilgrimer som målgrupp. Vi ska vara en samlande och långsiktig aktör som underlättar för utveckling av pilgrimsleder och pilgrimsupplevelser, utifrån följande perspektiv: ekologisk-, ekonomisk-, social- och existentiell/andlig hållbarhet. Syftet är att öka intresset för livsförändrande pilgrimsupplevelser.

Vision: "Livsförändrande pilgrimsupplevelser för fler, genom ett hållbart och välorganiserat Pilgrimssverige".

Ytterligare information om inriktning: Riksförbundet Pilgrim i Sverige är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell och demokratisk organisation och ett samordningsorgan för lokala och regionala pilgrimsföreningar.

Förbundet bildades 1997 som föreningen Pilgrim i Sverige för rätten att använda den norska Riksantikvariens pilgrimslogo (Olavsmärket) för märkning av pilgrimsleder i Sverige som leder direkt/indirekt till Nidarosdomen i Trondheim.

Förbundet äger och ansvarar för administrationen av S:t Olofsmärket inom Sverige.

Förbundet har sitt juridiska säte i Stockholm, men verkar i hela landet.

Målområden och målsättningar 2025-2030: De fyra målområdena och deras målsättningar utifrån strategi 2025-2030:

Område 1. Samordna och samla pilgrimsaktörerna.

Målsättning: Pilgrimsrörelsen ska vara mer samlade och tydliga både internt i rörelsen och externt mot intressenter och samarbetspartners.

Område 2. Representera och synliggöra pilgrimsaktörerna.

Målsättning: PiS ska företräda den svenska pilgrimsrörelsen i Sverige och internationellt, för att öka synligheten av rörelsen och dess innehåll i relevanta forum.

Område 3. Stödja arbetet med utveckling av pilgrimsleder.

Målsättning: Utvecklingen av pilgrimsleder genomsyras av det nationella ramverket för vandringsleder och av natur- och kulturarvet.

Område 4. Vara en kunskapsnod för pilgrimsaktörerna.

Målsättning: PiS ska år 2026 ha en metod för att samla och sprida värdefull kunskap mellan pilgrimsaktörerna. PiS ska bidra till att tillgängliggöra ny kunskap kontinuerligt.

2. MEDLEMSKAP

Antal medlemmar: PiS har 69 medlemsorganisationer som i sin tur har ett stort antal medlemmar. Enligt Svenskt Friluftslivs kriterier, kan PiS tillgodoräkna sig 189 333 st medlemmar.

Medlemsavgift: 1000 kr/år (reducerad avgift kan beviljas efter årlig ansökan)

3. VERKSAMHET OCH AKTIVITETER

Certifiering av Olofsleder: En av förbundets huvuduppgifter var under året att certifiera Olofsleder. PiS har haft följande certifieringsärenden under året:

- Sydöstra Jämtlands pastorat omdragning av nya sträckor på Jämt-Norgevägen mellan Hackås och Oviken godkändes av styrelsen.

Genomförda aktiviteter, möten, evenemang och medlemsaktiviteter:

Under året genomfördes ett antal aktiviteter, evenemang och medlemsaktiviteter både i den ordinarie verksamheten och i de pågående projekten:

- För andra året i rad arrangerades den nationella Pilgrimskonferensen. Den ägde rum den 25-27 november i Linköping, och samlade ca 85 deltagare under de tre dagarna för samtal, kunskapsutbyte och gemenskap kring pilgrimsledsutveckling. På programmet fanns inspirationsföreläsningar av David Thurffjell samt av Peter Halldorf. Årets konferens spelades in och finns publicerad på Pilgrim i Sveriges Youtube-kanal.
- PiS har under året representerat ”temat pilgrim” i utvecklingsgruppen/Nationell samverkansmodell för vandringsutveckling, som samordnas av Naturvårdsverket. Representationen innebär att PiS företräder hela pilgrimsrörelsen i frågor som rör vandringsledsutveckling utifrån det nationella ramverket. Representantskapet har inneburit deltagande på fysiska och digitala möten samt deltagande i vissa arbetsgrupper som jobbat med utvecklingsfrågor.
- PiS deltog på Naturvårdsverkets konferens Vandringsledsforum i Västerås den 13-14 maj.
- I februari deltog PiS på pilgrimsmässan i Hamburg med syfte att marknadsföra och informera om vandring på pilgrimsleder i Sverige. På mässan delades den nordiska kartan över pilgrimsleder ut.
- Den 5-6 mars arrangerades stiftsnätverksmötet i Uppsala. Det är nätverksdagar för personer som ansvarar för pilgrimsfrågor på Svenska kyrkans stiftsnivå samt regional nivå i andra kristna samfund. 16 personer deltog.

- Pilgrim i Sverige fanns på plats på årets Bokmässan i Göteborg i slutet av september. Montern i Svenska kyrkans område hade fått ett nytt utseende till i år, med ny bakgrundsbild samt annan inredning. Fokus låg mer på att sprida information om utbudet av pilgrimslitteratur. Men självklart även stort fokus på information om pilgrimsleder i Sverige.
- Under året beslutades nya stadgar för riksförbundet. De viktigaste justeringarna är:
 Paragraf 1: Organisationsnumret är tillagt
 Paragraf 2: Ändring i förbundets syfte
 Paragraf 6: Att verksamheten i enlighet med verksamhetsplan och budget handhas löpande av kansliet.
 Paragraf 7: Justering i antal ledamöter. Begränsning i tid ledamot kan väljas.
 Paragraf 11: Årsmötet hålls under första halvåret och kan vara antingen digitalt eller fysiskt. Även ändring i att verksamhetsplan och budget för innevarande år presenteras. Tidigare var det för nästkommande år.
 Paragraf 12: Vissa ändringar i ärenden på årsmötet. T ex att verksamhetsplan och budget presenteras. Inte fastställs som tidigare var fallet.

Projekt som har genomförts:

PiS har under år 2025 drivit två projekt:

Projektet Enklare boende/Svenskt Friluftsliv: Projektets syfte är att öka tillgången till enkla och prisvärda övernattningsplatser, i syfte att sänka trösklarna för deltagande i det rörliga friluftslivet på längre vandringar. Fokus ligger på att tillgängliggöra befintliga byggnader hos exempelvis hembygdsföreningar, Svenska kyrkan och liknande aktörer. Projektet är flerårigt och inleddes med ett pilotår 2024. År 2025 utgjorde projektets första genomförandeår, följt av år 2 under 2026 och år 3 under 2027. Projektbidraget prövas och godkänns årligen.

År 2025 var det första fullt genomförda projektåret. Under pilotåret 2024 identifierades centrala frågeställningar och en handledning togs fram för att vägleda intressenter som är intresserade av att erbjuda enklare boende. Under 2025 har handledningen använts och vidareutvecklats genom arbete med ett antal konkreta case.

Inom projektet valdes två ledsträckor ut där arbetet med case skulle koncentreras. Intresset från aktörer som önskade coachning var dock lägre än förväntat. En viktig lärdom under året är att steget att börja ta emot övernattande pilgrimer ofta är en lång process som kräver tid och förankring. Det gjorde att vi utökade området för coachning samt mer fokus låg på spridning av konceptet.

Handledningen har under året vidareutvecklats, och kompletterats med ett antal filmer som stödmaterial. Information om konceptet *Enklare boende* presenterades vid Pilgrimskonferensen. Responser därifrån var positiv, med uttryckt uppskattning för initiativet och ett tydligt intresse för att få veta mer.

Projektet ” Tematisk organisering och samordning av pilgrimsleder nationellt/NVV: Under 2025 erhöll PiS bidrag från Naturvårdsverket inom ramen för utlysningen kring organisering av vandringsleder. Detta projekt krävde en 30% medfinansiering.

Målet med projektet år 2025 var att stärka den tematiska organisering av temat pilgrim. Det gjordes genom:

Att ha utvecklat och sjösatt en samverkansmodell inom temat pilgrim - inklusive årshjul, handlingsplan. Detta genomfördes och ska testas under år 2026.

Att ha genomfört Pilgrimskonferensen 2025 för dialog och kunskapsutbyte. Genomfört.

Att ha samlat pilgrimsspecifik fakta, kunskap, statistik på en kunskapsportal, som är öppen för alla. En kunskapsbank har byggts upp och fyllts med pilgrimsspecifikt material. Som exempel har en handledning kring märkning av pilgrimsleder tagits fram. Även sammanställt en begreppslista med pilgrimsspecifika begrepp.

I maj arrangerade PiS ett möte med ett antal representanter från andra pilgrimsutvecklingsprojekt, i samband med Vandringsledsforum i Västerås, där man tittade närmare på modellen samt startade upp arbete i arbetsgrupper.

För att bidra till att hitta formen för samverkansmodellen startade ett antal arbetsgrupper upp med nationellt pilgrimsspecifikt utvecklingsarbete. Dessa grupper var:

- Begrepp inom pilgrim
- Pilgrimskonferensen
- Märkning av pilgrimsleder
- Kunskapsbank med pilgrimsspecifik fakta, statistik och kunskap
- Dialog med Svenska kyrkan
- Olofsjubiléet 2030
- Samverkansmodell tema pilgrim

På Pilgrimskonferensen presenterades den föreslagna samverkansmodellen samt arbete gjordes för att ta fram gemensamma utvecklingsfrågor för framtiden.

Samarbeten med andra föreningar eller organisationer:

PiS är medlem i **paraplyorganisationen Svenskt Friluftsliv** och har under året aktivt deltagit i både fysiska och digitala möten som organisationen arrangerat.

Under året deltog PiS vid Svenskt Friluftslivs Friluftskonferens samt årsstämma i april. Vi har även varit engagerade i samtal om friluftsliv i Sveriges riksdag, där vi lyft viktiga frågor för vår verksamhet och friluftslivet i stort.

PiS är medlem i **ACSOW** (Association for the Cultural route of St. Olav Ways) och har under året deltagit på årsmötet.

4. EKONOMI

Inkomster och utgifter: Riksförbundet hade inkomster på 2506 tkr och utgifter på 2551 tkr. Resultatet blev efter finansiella poster -41 tkr.

Organisationsbidrag:

Under året har PiS fått organisationsbidrag från Svenskt Friluftsliv på 423 tkr. Dessutom har PiS fått andra bidrag till ett värde av 120 tkr.

Projektbidrag:

I projekt finansierat av Svenskt Friluftsliv (Enklare boende) var bidraget 1 050 tkr. I projektet finansierat av Naturvårdsverket för organisering av vandringsleder var bidraget 889 tkr.

Kommentarer kring ekonomiska förändringar och utmaningar: Nytt för året var nya rutiner kring förbundets ekonomihantering. Kassören Birgitta Bäuml slutade och Per Rosenberg tog över som kassaförvaltare. En extern ekonomibyrå togs in för att sköta den löpande ekonomihanteringen, tillsammans med kanslisten. Det har medfört behov av nya rutiner och arbetssätt och tillfälligt medfört extra kostnader.

5. STYRELSE OCH ORGANISATION

Styrelse och styrelsearbete:

Ordförande: Marika Markovits, biskop Linköpings stift (vald maj 2023)

Vice ordförande: Carina Lindvall, Pilgrimstid (vise ordf. maj 2024 – apr 2026) (mandatperiod går ut 2026)

Övriga ledamöter:

Carina Frykman, Göteborg stift (mandatperiod går ut 2026)

Magnus Malmgren, Lunds stift (mandatperiod går ut 2026)

Per Rosenberg, Linköpings stift/Vadstena Pilgrimscentrum (mandatperiod går ut 2027)

Mattias Haglund, Ljusnans pastorat (mandatperiod går ut 2027)

Olov Norin, Sveriges Hembygdsförbund (mandatperiod går ut 2027)

Sven-Ingvar Holmgren, Sigtuna församling (mandatperiod går ut 2028)

Nausikaa Haupt, Stockholms katolska stift (mandatperiod går ut 2028)

Linus Kron, Västkuststiftelsen (mandatperiod går ut 2028)

Adjungerade: Kanslist: Josefine Schön, Eva Hagström, Pilgrimscentrum Vadstena (sekreterare)

Kassaförvaltare: Per Rosenberg, Linköpings stift

Revisorer: Göran Lidemalm, Per Green

Revisorssuppleant: Vakant

Valberedning:

Anders Blom/Skara stift (sammankallande)

Helena Strid/Sydöstra Jämtlands Pastorat

Marie Spennare/Föreningen Kursverksamhet S:t Olav (Suppleant)

Antal protokollförda styrelsesammanträden: 7 st

- 15 januari 2025
- 14 mars 2025
- 1 april 2025
- 24 april 2025
- 29 april 2025 (konstituerande)
- 17 september 2025
- 4 december 2025

Årsmöten: Ordinarie årsmöte ägde rum digitalt den 29 april med totalt 40 deltagare varav 26 var röstberättigade.

Den 17 september arrangerades ett extra årsmöte för att fastställa föreningens nya stadgar. 23 st röstberättigade organisationer deltog. Utöver det deltog även 7 st icke röstberättigade personer.

6. KOMMUNIKATION OCH MARKNADSFÖRING

Nyhetsbrev har skickats ut 4 gånger under året och vi är glada att antalet prenumeranter har ökat från ca 153 st till 196 st.

Hemsidan pilgrimisverige.se hade 10 094 st besök under året. En ökning med ca 20% från förra året. Även detta år var den mest välbesökta sidan översiktskartan över pilgrimsleder i Sverige och övriga Norden. Sidan står för 70-90% av antalet besök under året (beroende på månad).

Sociala media har använts sparsamt under året av riksförbundet. Dock har många av förbundets medlemsorganisationer lagt ut information i gruppen Pilgrim i Sverige löpande.

7. UTVÄRDERING OCH FRAMTIDSPLANER

Arbetet med att strukturera verksamheten har nu nått en fas där resultaten blir allt tydligare. Pilgrim i Sverige (PiS) har etablerats som en erkänd och självklar aktör inom pilgrimsområdet och har utsetts till att vara representant i utvecklingsgruppen för vandringsutveckling inom temat pilgrim/Naturvårdsverket. Detta uppdrag stärker PiS roll nationellt och innebär samtidigt en möjlighet att på ett samordnat, tydligt och professionellt sätt bidra till områdets fortsatta utveckling. Under 2026 kommer den framtagna samverkansmodellen för temat pilgrim, tillsammans med tillhörande årshjul, att börja användas och prövas i praktiken, vilket skapar goda förutsättningar för ökad samverkan och långsiktig effekt.

PiS strategi för perioden 2025–2030 har beslutats av årsmötet och utgör en stabil grund för organisationens fortsatta arbete. Implementeringen inleds under 2026, med stöd av en utvecklingsplan som har tagits fram och som successivt kommer att integreras i

verksamhetsplaneringen. Detta ger tydlig riktning, prioritering och struktur för kommande insatser.

Under 2026 kommer vi fortsätta vidareutveckla Pilgrimskonferensen med flera spår, för att identifiera hur vi bäst samlar pilgrimsrörelsen i Sverige. En djupare analys av samverkan med föreningen Pax Walk och det kartverktyg som föreningen erbjuder kommer ske under året. En översyn av medlemsavgifternas utformning kommer presenteras till årsmötet.

Verksamheten befinner sig i en dynamisk utvecklingsfas där mycket händer parallellt, både inom PiS och hos samverkande aktörer. De höga ambitionerna speglar ett starkt engagemang och en växande betydelse för pilgrimsområdet. Samtidigt fortsätter arbetet med att använda resurserna klokt och skapa hållbara arbetsformer, där ansvar och uppgifter fördelas på ett sätt som främjar långsiktighet, kontinuitet och engagemang över tid.

Att PiS kanslist vid årsskiftet har valt att gå vidare till nya uppdrag markerar ett naturligt skifte i organisationens utveckling. Inför ny rekrytering har uppdraget som kanslist kompletterats med att vara företrädare för organisationen, bland annat i relation till myndigheter. De många kompetenta sökande visar att pilgrimsfrågorna och PIS engagerar. Den nya kanslisten, Marianne Larsson, tillträder i februari, då en gedigen överlämning sker. Detta skapar goda möjligheter att vidareutveckla organisationen och stärka PiS inför framtida utmaningar och möjligheter.

16 januari 2026

Marika Markovits, ordförande
Riksförbundet Pilgrim i Sverige